

Inleiding.

Omzetbelasting (BTW) geldt voor iedere ondernemer die prestaties (leveringen of diensten) verricht en daarvoor een zakelijke vergoeding krijgt. Een ondernemer is voor de omzetbelasting iemand die zelfstandig een bedrijf of beroep uitoefent. Het is voor de omzetbelasting niet van belang dat er winst wordt beoogd. Dat betekent dat ook stichtingen en verenigingen als ondernemer kunnen worden gezien. Bij omzetbelasting wordt onderscheid gemaakt in goederen en diensten.

Het kindervakantiewerk is over het algemeen vrijgesteld van het betalen van BTW. Toch zijn er situaties denkbaar waarbij we te maken krijgen met de Wet op de Omzetbelasting en Btw-plichtig zijn.

Vrijstelling.

In een aantal gevallen is het leveren van goederen of het verlenen van diensten vrijgesteld van BTW. Deze zijn te verdelen in een aantal categorieën. Op het gebied van sport, maatschappij, sociaal-cultureel, media en onderwijs gelden vrijstellingen voor;

- Sportorganisaties.
- Voordrachten en dergelijke.
- Componisten, schrijvers en journalisten.
- Radio- en televisieorganisaties.
- Onderwijs.
- Algemeen jeugdwerk.
De vrijstelling voor diensten van algemeen jeugdwerk geldt voor diensten aan de jeugd en aan de jeugdleiders. Het moet hierbij gaan om diensten van organisaties voor het algemene jeugdwerk die door de overheid als zodanig zijn erkend. In de praktijk zal het hier gaan om jeugdkampen, trainingscursussen en dergelijke. Leveringen van goederen in dit verband vallen niet onder deze vrijstelling. Mogelijk zijn die leveringen wel vrijgesteld op grond van de vrijstelling voor sociaal-culturele prestaties of de vrijstelling voor fondswervende activiteiten.
- Prestaties van sociale of culturele aard
De vrijstelling voor leveringen en diensten van sociale en culturele aard is van toepassing als de ondernemer geen winst beoogt en er geen ernstige verstoring van concurrentieverhouding optreedt ten opzichte van ondernemers die wel winst beogen.
De vrijstelling geldt voor leveringen en diensten die als zodanig worden verricht door;
  - aangewezen ondernemers sociaal cultureel,
  - aangewezen instellingen sociaal cultureel.Verder is het van belang te weten welke voorwaarden er gelden voor nevenactiviteiten en welke uitzonderingen er op de vrijstelling zijn. Als de opbrengsten van deze activiteiten beneden bepaalde grenzen blijven kan de vrijstelling voor prestaties door liefdadigheidsinstellingen van toepassing zijn.
- fondswervende activiteiten
Vrijgesteld van BTW zijn leveringen en diensten van bijkomstige aard voor organisaties, voor zover die prestaties voortvloeien uit activiteiten om financiële steun voor deze organisaties te verkrijgen. De organisaties waarvoor deze vrijstelling geldt, zijn instellingen die zich bezighouden met vrijgestelde prestaties op het gebied van;
  - het verzorgen en het verplegen van in een inrichting opgenomen personen,
  - het verlenen van diensten aan de jeugd,
  - het verlenen van diensten aan sportverenigingen of de leden daarvan,
  - leveringen en diensten van sociale of culturele aard,
  - wettelijk geregeld onderwijs,
  - werknemers- of werkgeversorganisaties en dergelijke.

Aangewezen ondernemers sociaal cultureel

Sinds 1 januari 2006 is de procedure voor de vrijstelling voor sociaal-culturele prestaties gewijzigd.

Ondernemers moeten een schriftelijk verzoek doen bij:

Belastingdienst/Oost-Brabant/kantoor Helmond

Postbus 965

5700 AZ Helmond

De inspecteur beslist met een beschikking op uw verzoek.

Aangewezen instellingen sociaal cultureel

De vrijstelling voor prestaties van sociale of culturele aard geldt voor leveringen en diensten die als zodanig worden verricht door de hierna genoemde instellingen als zij geen winst beogen:

- kruisverenigingen,
- instellingen tot bestrijding van de tuberculose,
- instellingen voor reumabestrijding,
- instellingen werkzaam op het gebied van de Eerste Hulp Bij Ongevallen,
- instellingen werkzaam op het gebied van adoptiebemiddeling,
- scholen voor langdurig zieke kinderen,
- consultatiebureaus voor alcohol en drugs,
- bureaus voor seksuele en huwelijksvoorlichting, alleen voor diensten,
- instellingen van verpleging, kraam- en gezinsverzorging, voor zover de diensten niet reeds kunnen worden gerangschikt onder verzorgen en verplegen van in een inrichting opgenomen personen of diensten door medici en paramedici,
- speeltuinverenigingen,
- dagverblijven voor gehandicapten,
- ziekenhuizen, poliklinieken, psychiatrische inrichtingen en dergelijke inrichtingen, voor zover de diensten niet reeds kunnen worden gerangschikt onder verzorgen en verplegen van in een inrichting opgenomen personen,
- instellingen van zeemanszorg, ook voor het verstrekken van spijzen en dranken,
- instellingen voor jeugd- en jongerenwerk en club- en buurthuiswerk, te weten:
  - instellingen op het terrein van jeugdwelzijn (zoals bedoeld in artikel 2, onder a, van de welzijnswet 1994) voor zover werkzaam op het gebied van het jeugd- en jongerenwerk,
  - instellingen op het terrein van het sociaal-cultureel werk (zoals bedoeld in artikel 2, onder f, van de welzijnswet 1994) voor zover werkzaam op het gebied van het club- en buurthuis werk,
- instellingen die zich bezighouden met vormingswerk in internaatsverband, ook voor het verstrekken van spijzen en dranken,
- instellingen met als doelstelling de bestrijding van bos- en heidebranden,
- welstandscommissies, alleen voor het beoordelen van bouw- en bestemmingsplannen ten behoeve van gemeenten,
- militaire tehuizen, ook voor het verstrekken van spijzen en dranken,
- bejaardenoorden en andere instellingen op het gebied van bejaardenzorg, voor prestaties die in het bijzonder zijn gericht op het handhaven of bevorderen van de mogelijkheden voor ouderen om zo lang mogelijk zelfstandig te blijven wonen en ook voor het verstrekken van spijzen en dranken
- instellingen voor ambulante geestelijke gezondheidszorg (zoals genoemd in artikel 20a van het besluit zorgaanspraken bijzondere ziektekostenverzekering),
- gemeenten of rechtspersonen die op grond van de Wet inschakeling werkzoekenden door de gemeente zijn aangewezen, voor zover zij uitvoering geven aan die Wet, ook voor het beschikbaar stellen van werknemers in de zin van die Wet. Hierbij geldt een uitzondering voor werknemers die voorafgaande aan hun dienstbetrekking langdurig werkloos waren en op grond van de Wet kunnen worden ingedeeld in de categorie werkloosheid van 1 tot 2 jaar,
- onderwijsverzorgingsinstellingen als bedoeld in de Wet op de onderwijsverzorging,
- regionale diensten centra, voor zover het subsidiabele activiteiten betreft op grond van de subsidieregeling regionale dienstencentra,
- instellingen voor algemeen maatschappelijk werk aangesloten bij de Vereniging van Ondernemingen in de gepremieerde en gesubsidieerde sector, sectie Algemeen Maatschappelijk werk,
- instellingen voor jeugdhulpverlening aangesloten bij de Vereniging van Ondernemingen in de gepremieerde en gesubsidieerde sector, sectie Jeugdhulpverlening,
- natuurisbanen, alleen voor het gelegenheid geven tot sportbeoefening,
- instellingen ter bestrijding van hart- en vaatziekten voor zover het reanimatieonderwijs betreft, die daarvoor via convenanten nauw samenwerken met de Nederlandse Hartstichting,
- instellingen die werkzaam zijn op het gebied van schuldhulpverlening met uitzondering van bewindvoering in het kader van de wettelijke schuldregeling, voor zover de diensten niet reeds kunnen worden gerangschikt onder artikel 11, eerste lid, onderdeel j, van de wet.

Voorwaarden en grensbedragen.

Voorwaarde voor de vrijstelling is dat de opbrengsten van de leveringen en diensten moeten worden aangewend als extra financiële ondersteuning van de hoofdactiviteit van de betrokken instelling. Zonder deze vrijstelling zouden de zogenaamde fondsverwervende activiteiten van deze instellingen op de normale wijze in de heffing BTW moeten worden betrokken. Om verstoring van de concurrentieverhoudingen te voorkomen, is de vrijstelling beperkt tot een maximum bedrag;

- voor leveringen is maximaal € 68.067 per jaar vrijgesteld,
- voor diensten is maximaal € 22.689 per jaar vrijgesteld,
- voor fondsverwervende diensten aan verenigingen of de leden daarvan is maximaal € 31.765 vrijgesteld.

Leveringen in het kader van fondswerving kunnen zijn: spelmaterialen, glazen, speldjes, kalenders, en dergelijke. Diensten in het kader van fondswerving kunnen zijn: bingoavonden, fancy fairs, toegang tot wedstrijden en sponsoring.

De Staatssecretaris heeft goedgekeurd dat de inkomsten uit een clubblad van een vereniging buiten de heffing mogen blijven. Deze inkomsten tellen dus niet mee voor de vaststelling van de hiervoor genoemde drempelbedragen. Voorwaarde is wel dat de informatieverstrekking van het clubblad een bijkomstige activiteit van de vereniging is en verder dat de vereniging afziet van het aftrekken van de voorbelasting die betrekking heeft op dat clubblad.

Ten aanzien van de exploitatie van een kantine door sportvereniging of sociaal culturele instellingen gelden bijzondere regels.

Kantineregeling.

Voor kantines van sportverenigingen en andere sociaal-culturele instellingen waarvan de primaire activiteiten zijn vrijgesteld, mag gebruik worden gemaakt van een bijzondere kantineregeling naast de vrijstelling voor fondswervende activiteiten.

De vrijgestelde fondswerving mag echter niet worden toegepast voor kantine-opbrengsten die uitgaan boven het vrijgestelde bedrag van de kantineregeling.

Er is een bijzondere kantineregeling naast de vrijstelling voor fondswervende activiteiten. Die bijzondere kantineregeling laat de kantine-opbrengsten buiten de Btw-heffing onder de volgende voorwaarden;

- dat in de kantine normale bij de vereniging of instelling behorende nevenactiviteiten plaatsvinden. Dus geen bruiloften, jubilea en dergelijke. Wel mogen dat bij sportverenigingen sportieve activiteiten van derden zijn, mits deze onder dezelfde sport als die van de vereniging vallen en de openstelling ervoor beperkt is,
- dat de totale kantineomzet niet hoger is dan € 68.067 per jaar. Dat betekent spijzen, dranken, rookwaren en opbrengsten uit behendigheidsautomaten,
- dat exploitatieoverschotten worden gebruikt in de vereniging of instelling.

Als deze kantineregeling voor u niet geldt, is mogelijk sprake van fondswervende activiteiten. De kantine-opbrengsten blijven dan buiten de Btw-heffing als de omzet voor diensten (inclusief voedingsmiddelen) niet hoger dan € 22.689 (voor sportverenigingen € 31.765) en voor leveringen niet hoger is dan € 68.067.

Als er verder nog andere fondswervende diensten zijn, dan moeten ze voor deze omzetgrenzen samen worden genomen met de kantineopbrengsten. Overschrijden van een van deze grenzen doet de vrijstelling niet vervallen voor de andere activiteiten.

De bijzondere kantineregeling kan worden toegepast door sportverenigingen, muziekverenigingen, speeltuinverenigingen, instellingen voor jeugdwerk, bejaarden sociëteiten, hobbyclubs, buurtverenigingen, dorpshuizen, wijkcentra en de meeste scholen. Voor carnavalsverenigingen geldt een aparte regeling met een omzetgrens van € 22.689 per jaar.

Voor kantineactiviteiten buiten de feitelijke kantine, bijvoorbeeld een dorpsfeest of dansfestival, geldt de regeling niet.

Als u onder de bedoelde grenzen blijft, dan kan geen voorbelasting worden afgetrokken op aankopen en kosten voor de kantineactiviteiten. Als u er boven komt, dan bent u BTW verschuldigd over de kantineactiviteiten en heeft u dat aftrekrecht wel. Er kan sprake zijn van gemengd gebruik. Bij overschrijden van de omzetgrens hoeft de Btw-heffing met aftrekrecht veelal pas in het volgende boekjaar te worden toegepast.

Als u de bijzondere kantineregeling niet wilt toepassen, terwijl u dat wel zou kunnen, dan bent u BTW verschuldigd, tenzij de vrijstelling wegens fondswervende activiteiten van toepassing is doordat u onder de daarvoor geldende omzetgrenzen blijft.

Gevolgen.

Als men vrijgestelde goederen levert of vrijgestelde diensten verricht, dan heeft dat de volgende gevolgen;

- Over de vergoeding voor vrijgestelde goederen en diensten mag aan de klanten geen BTW in rekening worden gebracht. Als men toch BTW op de factuur zet dan moet deze aan de belastingdienst worden afgedragen,
- Men heeft geen recht op aftrek van voorbelasting. De BTW die door leveranciers in rekening worden gebracht voor de inkopen, investeringen en kosten, kan men dus niet aftrekken als voorbelasting.

Vragen en informatie.

Heb je aanvullende vragen of wil je meer informatie over het onderwerp, dan kun je het beste contact opnemen met een specialist. Dit kan bijvoorbeeld iemand van een accountantskantoor of een belastingsadviseur zijn.

Voor meer informatie over de Wet op de omzetbelasting 1968 of het Uitvoeringsbesluit omzetbelasting 1968 kun je op internet kijken op de site van de overheid (www.wetten.overheid.nl) en voor algemene vragen over belastingen op de site van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl).

Zie ook.

- Sponsoring (factsheet a2)

Bijlagen.

Bij deze publicatie behoren geen bijlagen.